

**PROGRAM STROKOVNEGA POSVETA
ZA SREDNJEŠOLSKE UČITELJE, SVETOVALNE DELAVCE IN RAVNATELJE**

Srednja lesarska šola Maribor, 23.1.2014

13:00 – 14:00

Plenarni del

dr. Mojca Štraus: Pozdravni nagovor

dr. Urška Štremfel: Spodbudimo učno uspešnost slovenskih mladostnikov - Približajmo priložnosti vseživljenjskega učenja vsem

dr. Mojca Štraus: (Ne)doseganje temeljnih ravni bralne, matematične in naravoslovne pismenosti v raziskavi PISA

14:00 – 14:30

Odmor in pogostitev udeležencev

14:30 – 16:00

Delavnice I

Skupina 1: Učna uspešnost v raziskavi PISA in argumentacija	Skupina 2: Odnosi, pogledi in čustva	Skupina 3: Praktično pridobivanje znanja in učna uspešnost
dr. Mojca Štraus: Analiza konkretnih primerov nalog bralne pismenosti in dosežkov slovenskih dijakov in dijakinj na teh nalogah v raziskavi PISA 2009	dr. Tina Rutar Leban: Kako mladostnikom pomagati razumeti in obvladati njihova čustva?	mag. Marja Medved, mag. Andreja Lenc: Kaj nam prinaša mednarodna mobilnost?

16:00 – 16:15

Odmor za kavo

16:15 – 17:45

Delavnice II

Skupina 1: Učna uspešnost v raziskavi PISA in argumentacija	Skupina 2: Odnosi, pogledi in čustva	Skupina 3: Praktično pridobivanje znanja in učna uspešnost
dr. Janja Žmavc : »Ti moraš pa res vedno imeti zadnjo besedo!« – o argumentih in drugih načinih prepričevanja	dr. Tina Vršnik Perše: Pogledi profesorjev in mladostnikov na poučevanje	dr. Franc Cankar in mag. Blaž Zupan: Inovativnosti se je mogoče naučiti

PREDSTAVITEV DELAVNIC

Skupina 1: Učna uspešnost v raziskavi PISA in argumentacija

Analiza konkretnih primerov nalog bralne pismenosti in dosežkov slovenskih učenk in učencev na teh nalogah v raziskavi PISA 2009, dr. Mojca Štraus

Objava rezultatov raziskave PISA iz leta 2009 in 2012, v kateri so bili rezultati slovenskih 15-letnikov na področju bralne pismenosti primerjalno nižji kot povprečno v državah OECD in EU, v slovenskem prostoru sproža vprašanja o doseganju ravni pismenosti slovenskih učencev. Po uvodni kratki predstavitvi raziskave PISA bo osrednja dejavnost 90-minutne delavnice podrobnejši pregled in analiza treh primerov nalog bralne pismenosti PISA 2009 z namenom ugotavljanja ključnih karakteristik nalog, ki so predstavljale težave slovenskim učenkam in učencem. Usmeritvena vprašanja za delo so naslednja:

1. Kaj je pravilen odgovor? Zakaj drugi odgovori niso pravilni? Imate morda sami zamisel za druge 'motilce' oz. 'distraktorje'?
2. Kaj mislite, da bi odgovorili učenke in učenci vaše šole? Koliko bi bilo uspešnih (npr. v odstotku)?
3. Ali obstaja in, če da, kakšna je povezava zahtev, ki jih postavlja naloga, z vašim delom v šoli?
4. Kaj menite o primerjavah reševanja naloge v Sloveniji z drugimi državami? Zakaj menite, da je v Sloveniji višja oz. nižja uspešnost?
5. Vaše misli o nalogi?
6. Pripravite primer vaše naloge na uvodno besedilo.

»Ti moraš pa res vedno imeti zadnjo besedo!« – o argumentih in drugih načinih prepričevanja, dr. Janja Žmavc

Retorika in argumentacija sta večini, ki predstavljata temelje pravilnega in učinkovitega oblikovanja argumentov ter javnega prepričevanja.

Njuno obvladovanje omogoča zlasti boljše razumevanje sporočenega in lažje ter bolj pretehtano izražanje, s čimer pomembno prispevata k uspešnemu komuniciranju na vseh področjih našega družbenega udejstvovanja.

Po kratkem uvodnem prikazu, kaj sta retorika in argumentacija in kako sta danes uporabni, udeleženke in udeleženci sodelujejo v intenzivnih delavnicah. S pomočjo diskusije ob izbranih konkretnih primerih (oglas, prevladujoča družbena prepričanja, običajen pogovor, "šolska situacija" itd.) in morebitnih lastnih življenjskih situacijah spoznajo temeljne govorniške postopke, kot so iskanje, razporeditev in ubeseditve argumentov, ter prvine njihove predstavitve.

Ob konkretnih vsebinah se bomo v diskusiji dotaknili tudi splošnejših tem, ki izhajajo iz zavedanja o učinkoviti rabi jezika v vsakdanji (bolj ali manj) formalizirani komunikaciji:

- Razumevanje narave komunikacijske situacije (zmožnost razumevanja in ločevanja med "konfliktom" in "sporom mnenj").
- Utrditev lastnega položaja z besedo (ozaveščanje o moči jezika v komunikacijski situaciji: »jezik je vse, kar imamo«).
- Uspešnejše komuniciranje (ozaveščanje o konkretnih strategijah prepričljivega in utemeljenega ubesedovanja stališč: razumeti kaj mi nekdo pripoveduje in kako mi nekdo nekaj pripoveduje).

Skupina 2: Odnosi, pogledi in čustva

Kako mladostnikom pomagati razumeti in obvladati njihova čustva, dr. Tina Rutar Leban

Čustva so pomemben del našega življenja. Pomagajo nam, da se ustrezno odzivamo na situacije, v katerih se vsakodnevno znajdemo. V razvoju čustev pri otrocih in mladostnikih imajo pomembno vlogo odrasli, ki z otrokom preživijo največ časa in so mu emocionalno blizu (starši, sorodniki, učitelji...). Ko mladostnik doživlja neko čustvo (predvsem ko gre za neprijetna čustva), včasih potrebuje pomoč odraslega, da mu pomaga razumeti notranje doživljanje in ga podpre pri iskanju ustreznega, socialno zaželenega odziva na čustvo, ki ga doživlja. Tako mladostnik lažje spozna svoje čustvovanje ter ustrezne vedenjske odzive nanj.

Na delavnici se bomo pogovarjali o tem, kako čustva nastanejo, zakaj so potrebna ter kako jih predstaviti mladostniku. Dotaknili se bomo dveh najpogostejših neprijetnih čustev jeze in žalosti ter dveh prijetnih čustev ljubezni in zaljubljenosti. Podrobno si bomo pogledali, kako in zakaj se ta čustva pri človeku pojavijo ter kako jih razložimo mladostniku, da jih bo v svojem doživljanju prepoznal ter jih znal ustrezno uravnavati.

Pogledi učiteljev in učencev na poučevanje, dr. Tina Vršnik Perše

Namen delavnice o pogledih učiteljev in učencev na poučevanje je seznanitev učiteljev z ugotovitvami o tem, kako na različne elemente pouka in poučevanja gledajo učitelji sami in kakšen je pogled učencev/dijakov na te iste segmente. Cilj delavnice je ozaveščanje učiteljev o njihovih lastnih pogledih, ozaveščanje o razlikah med njihovimi pogledi in pogledi učencev/dijakov ter ozaveščanje o pomenu teh razlik ter možnostih, ki jih za zmanjševanje teh razlik ponuja profesionalni razvoj. Delavnica se bo osredotočala na predstavitev rezultatov različnih raziskav, ki so se ukvarjale tudi s problematiko subjektivnih pogledov na pouk in poučevanje tako učiteljev kot učencev/dijakov. Učitelji bodo na delavnici neposredno soočeni z odgovarjanjem na vprašanja o lastnih subjektivnih pogledih, vključen pa bo tudi razmislek o tem, kakšni so pogledi učencev/dijakov in kako bi lahko vsak posamezni učitelj vplival na lastni profesionalni razvoj za zmanjševanje predstavljenih razlik ter tako k zviševanju dosežkov učencev/dijakov.

Skupina 3: Praktično pridobivanje znanja in učna uspešnost**Kaj nam prinaša mednarodna mobilnost?, mag. Marja Medved, mag. Andreja Lenc**

V okviru delavnice z naslovom »*Kaj nam prinaša mednarodna mobilnost?*« bomo udeležence sprva seznanili z ugotovitvami evalvacijske študije o učinkih programa VŽU na osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanja z vidika nacionalnih prioritet. Izpostavili bomo dolgoročno pozitivne vplive na dijake, ki jih prinese sodelovanje v programu VŽU. Rezultati kažejo, da projekti večtedenske mednarodne mobilnosti lahko pomembno pripomorejo k motivaciji dijakov poklicnih in strokovnih šol. Dijaki postanejo notranje bolj motivirani, saj z različnimi potrditvami na usposabljanju dobijo izkušnjo doživljanja uspešnosti. Ugotovijo, da se zmorejo prilagoditi novim razmeram in novemu, njim neznanemu okolju ter dokažejo, da se zmorejo sporazumevati v tujem jeziku v tuji državi. Učijo se preko doživljajske komponente in s svojimi dosežki in dokazovanju lastne zmožnosti dvigujejo samozavest, kar je ključnega pomena tako za nadaljnjo učno pot, kot tudi pri iskanju zaposlitve.

Udeležencem bomo predstavili novosti programa Erasmus+ (2014-2020) ter možnosti za srednje šole v prihajajočem razpisu 2014. Glave spremembe in novosti programa bomo na konkretnih primerih osvetlili s primeri iz preteklega mednarodnega sodelovanja z izkušenim učiteljem koordinatorjem in svetovalcem iz nacionalne agencije.

Delavnica je namenjena vsem srednješolskim učiteljem, svetovalnim delavcem in ravnateljem, ki jih zanima možnosti in prednosti mednarodnega sodelovanja.

Inovativnosti se je mogoče naučiti: dr. Franc Cankar, mag. Blaž Zupan

V okviru delavnice z naslovom "*Inovativnosti se je mogoče naučiti*" bomo udeležence najprej seznanili z osnovnimi pojmi, s stanjem, s pomenom in konceptualnimi izhodišči področja. Izpostavili bomo ustvarjalne in v rešitve usmerjene oblike mišljenja, ki jih tradicionalni šolski sistem ne podpira, so pa nujne za uspešno spopadanje z nestrukturiranimi problemi prihodnosti. V nadaljevanju bodo udeleženci v parih razmišljali in predstavili lastne poglede o dejavnikih, ki v šoli pospešujejo in zavirajo udejanjanje področja. Predstavili bomo metodo dizajnerskega načina razmišljanja kot univerzalno metodo reševanja poljubnih družbenih ali poslovnih problemov in vlogo tovrstnega pristopa v osebostnem in kariernem razvoju mladih. S praktičnimi primeri in kreativnimi vajami bomo prikazali pedagoške vidike metode in načine uporabe v različnih situacijah v učilnici. V skupinah bomo spoznavali priučene načine reševanja problemov, ki so lahko tudi negativno povezani z našo sposobnostjo ustreznega odzivanja na nepredvidljivo prihodnost. Poudarili bomo sposobnost ustvarjalne samozavesti kot nujne kompetence sodobnega človeka. Delavnica je namenjena vsem srednješolskim učiteljem, svetovalnim delavcem in ravnateljem, ki jih zanima vloga ustvarjalnosti in želijo pri mladih razvijati neposredno uporabne kompetence 21. stoletja.